

Συνέχεια από τη σελίδα 23

αεροπλάνων, στη συνέχεια στο Williamstown και αμέσως μετά στον σταθμό-αποβάθρα επιβίβασης στο Bradfield. Καθώς οι ναυτεργάτες ήταν σε απεργία, η κυβέρνηση διέταξε Αυστραλούς στρατιώτες να φορτώσουν τα πλοία και ο Peter βρέθηκε να φορτώνει πυρομαχικά και προμήθειες στα μεταγωγικά στρατιωτικά πλοία. Ήταν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου που τοποθετήθηκε στην 79 Μοίρα Spitfire, η οποία είχε τη βάση της στο νησί του Morotai, στις Ολλανδικές Ανατολικές Ινδίες. Καθώς διηγείται το ταξίδι του στον Μόροταϊ, γίνεται γρήγορα φανερό πως αρχίζει να συνειδητοποιεί την σκληρή πραγματικότητα του πολέμου μόνο όταν φτάνει στη βάση του: «Ήμασταν δεκαέξι ημέρες στη θάλασσα. Όσο πλησιάζαμε τη Νέα Γουινέα και το θέρετρο των πολεμικών επιχειρήσεων δεν είχαμε ακόμη αισθανθεί φόβο. Όταν φτάσαμε στο Morotai, μόνο τότε, οι Ιάπωνες με έκαναν να καταλάβω τι θα πει πραγματικά φόβος.

Κατείχαμε σε μια περιοχή του νησιού, αλλά το υπόλοιπο ήταν ακόμα υπό ιαπωνικό έλεγχο. Το κοντινό νησί Halmahera και άλλα νησιά γύρω βρίσκονταν επίσης υπό ιαπωνικό έλεγχο. Έτσι κρατούσαμε τον οπλισμό μας μέσα στις σκηνές μας επειδή πιστεύαμε ότι θα μπορούσαν να έρθουν και να μας επιτεθούν από οποιοδήποτε από αυτά τα νησιά».

Κατά τη διάρκεια της ημέρας, τα καθήκοντα του Peter περιελάμβαναν μεταξύ άλλων την συντήρη-

Ο Peter Anastasios Comino (αριστερά) με την Ματίνα Κόμινο και τον αδελφό της Τζακ Μούλο, στο Niagara Cafe

ση των αεροπλάνων, τον έλεγχο των πεδάλιων και των περυσίων, κλπ. Τα βράδια είχε καθήκοντα σκοπού, μια υπηρεσία μοναχική και τρομακτική και τρομερά επικίνδυνη ειδικά η «βάρδια του θανάτου» από τις 12 τα μεσάνυχτα έως τις 4 το πρωί. Το νησί ήταν ακόμη υπό την κατοχή των Ιαπώνων.

Τα αεροπλάνα ήταν στοιχισμένα κατά μήκος της μιας πλευράς του αεροδρόμιου. Επειδή δεν είχαμε αρκετό προσωπικό έκανα πολλές φορές τη «βάρδια του θανάτου».

«Ήμουν μόνος μου. Συνήθιζα να τοποθετώ την πλάτη μου σε ένα Spitfire και να έχω το όπλο μου απασφαλισμένο. Δεν μπορούσα ούτε να κλείσω τα μάτια μου κατά τη διάρκεια αυτών των τεσσάρων ωρών βάρδιες. Από την κούραση, τις πρωινές ώρες τα μάτια σου κάνουν κόλπα. Για παράδειγμα ... οι φοίνικες αρχίζουν να απομακρύνονται! Κάπως σαν να έχεις παραισθήσεις.»

«Οι Ιάπωνες μου δίδαν την ίδια την ουσία του φόβου! Φοβόμουν. Δύο σκοποί της νυχτερινής βάρδιας είχαν βρεθεί με το λαιμό τους κομμένο. Ήμουν, λοιπόν, πολύ τρομαγμένος!»

Το πόσο εύθραυστη είναι η ζωή το καταλαβαίνεις καλύτερα στον πόλεμο καθώς οι ζωές των στρατιωτών μπορεί να χαθούν μέσα σε μια στιγμή. Ο Peter θυμάται την ιστορία ενός βοηθητικού πιλότου που έχασε τη ζωή του μετά την άφιξή του στο Morotai.

«Ένας βοηθητικός πιλότος ήρθε στο Morotai. Ο λοχίας της μοίρας αλεξιπτωτιστών, εγώ και ένας

άλλος συνάδελφός του μιλούσαμε. Το αγόρι είχε πάει στο κολλέγιο του Αγίου Ιγνατίου, εδώ στο Σίδνεϊ. Ας πούμε ότι έφτασε την Τετάρτη. Την Πέμπτη πέταξε για να βομβαρδίσει μια φορτηγίδα στα Halmaheras και έπεσε στη θάλασσα.»

«Ο James Rodgers δημοσίευσε δύο βιβλία για τα αγόρια του Αγίου Ιγνατίου που πολέμησαν στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Όταν παρακολούθησα την παρουσίαση του βιβλίου από τον ίδιο τον συγγραφέα είδα την φωτογραφία ενός πιλότου. Πήγα στον James Rodgers και του είπα: «Βλέπεις αυτόν τον πιλότο; Τον ήξερα για μια μέρα.»

Όπως πολλοί από τους συνομηλικούς του, ο Peter ανακουφίστηκε όταν ο πόλεμος στον Ειρηνικό τελείωσε, «Ήμουν στο Morotai για έξι μήνες. Ένας στρατιώτης ισχυρίστηκε ότι έξι μήνες στο Morotai ισοδυναμούσε με έξι έτη στη Μέση Ανατολή».

Επιστρέφοντας στην Αυστραλία, η απόλυση των στρατιωτών από τις στρατιωτικές υποχρεώσεις υπηρεσίες βασιζόταν σε ένα σύστημα μορίων. Καθώς ο Πέτρος ήταν άγαμος, χωρίς παιδιά και ευθύνες, απολύθηκε το 1946. Η επιστροφή στην Guyra ήταν μια συναισθηματικά φορτισμένη, χαρούμενη εμπειρία. Όπως θυμάται ο Peter: «Πηγαίνοντας στο κατάστημά μας στη Guyra, φορούσα ακόμα τα τη στολή μου. Όλοι στην Guyra τον πατέρα μου τον φώναζαν Τζακ. Του λέω «Τζακ, μπορώ να έχω δώδεκα savalouys (λουκάνικα) και έσκυψε για να τα πιάσει. Όταν σηκώθηκε πάλι του είπα: «Μήπως ξέρεις τον πατέρα μου;» Όταν συνειδητοποίησε ότι ήμουν εγώ, πήδησε πάνω από το πάγκο και με αγκάλιασε. Ο αδερφός μου Γιώργος και η αδελφή μου η Τζούντι ήταν παιδιά. Καθώς ήμουν στην κουζίνα για να δω τη μητέρα μου, πήρα τον Γιώργο με το ένα χέρι και την Τζούντι με το άλλο.»

Το 1953, ο Peter Anastasios Comino παντρεύτηκε τη Ματίνα Μούλου. Με τον αδελφό της, τον Jack Moulos, είχαν το Niagara Café στο Singleton. Η Ματίνα και ο Πέτρος παρέμειναν στο Singleton για δεκαοκτώ χρόνια. Όλα τα παιδιά τους γεννήθηκαν εκεί.

Ο Βασίλης θα ήθελε να ευχαριστήσει τον Leo Comino για την οργάνωση της συνέντευξης και τους Paul Comino και Kerry Corkill για την υποστήριξή του σε όλη τη διαδικασία της συνέντευξης.

«Πηγαίνοντας στο κατάστημά μας στη Guyra, φορούσα ακόμα τα τη στολή μου. Όλοι στην Guyra τον πατέρα μου τον φώναζαν Τζακ. Του λέω «Τζακ, μπορώ να έχω δώδεκα savalouys και έσκυψε για να τα πιάσει. Όταν σηκώθηκε πάλι του είπα: «Μήπως ξέρεις τον πατέρα μου;» Όταν συνειδητοποίησε ότι ήμουν εγώ, πήδησε πάνω από το πάγκο και με αγκάλιασε.

Το Red Rose Café. Στο μπαλκόνι διακρίνεται ο Peter Anastasios Comino